

จริยญา ชมใจ: ความพึงพอใจของผู้สูงอายุหลังใส่ฟันเทียมทั้งปากในชากรรไกรบนและล่าง
อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ประเทศไทย. (SATISFACTION OF THE
ELDERLY AFTER COMPLETE DENTURES INSERTION ON UPPER AND
LOWER ARCH AT JATURAPAKPIMAN DISTRICT, ROI ET PROVINCE,
THAILAND) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: นายแพทย์โรเบิร์ต เซดวิก แชนแมน, 55 หน้า

การศึกษาเชิงพรรณนาภาคตัดขวาง จากกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุจำนวน 270 คน ที่ได้รับการใส่
ฟันเทียมทั้งปากจากโรงพยาบาลจตุรพักตรพิมาน ในโครงการฟันเทียมพระราชทาน โรงพยาบาลจตุร
พักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด วัตถุประสงค์เพื่อ วัดความพึงพอใจในผู้สูงอายุ
หลังใส่ฟันเทียมทั้งปาก สัมพันธ์กับผลกระทบสุขภาพช่องปาก เพื่อประเมินพฤติกรรมสุขภาพช่องปาก
การดูแลฟันเทียมหลังจากการใส่ฟันเทียมทั้งปากและเพื่อจำแนกปัจจัยที่สัมพันธ์กับความพึงพอใจ
และผลกระทบสุขภาพช่องปากในผู้สูงอายุหลังใส่ฟันเทียม โดยทำการศึกษาระหว่างเดือนกุมภาพันธ์
และมีนาคม พ.ศ.2553 การศึกษาครั้งนี้พบว่า กลุ่มประชากรที่ศึกษามีอายุเฉลี่ย 71.55 ปี เป็นเพศ
ชาย 140 คนคิดเป็นร้อยละ51.9 เพศหญิง130 คนคิดเป็นร้อยละ42.1 สถานภาพสมรส 157 คนคิด
เป็นร้อยละ58.1 ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่6 ร้อยละ69.3 มีรายได้เฉลี่ยในครัวเรือน
ต่อเดือนน้อยกว่า1,000บาท/เดือนจำนวนร้อยละ 64.8 เคยใส่ฟันปลอมมาก่อนการใส่ฟันเทียมครั้งนี้
จำนวนร้อยละ45.9 ส่วนใหญ่เข้ามาใช้บริการใส่ฟันเทียมที่โรงพยาบาลจตุรพักตรพิมานเพราะเพื่อนบ้าน
บอกร้อยละ35.2 รู้ข้อมูลจากโรงพยาบาลร้อยละ31.2 และมาโรงพยาบาลโดยรถมอเตอร์ไซด์เป็นส่วน
ใหญ่ร้อยละ56.3 มาโดยรถประจำทางร้อยละ32.6 พฤติกรรมสุขภาพช่องปาก ส่วนมากดื่มน้ำชา
กาแพร้อยละ76.3 ดื่มน้ำอัดลมร้อยละ68.1 ปัจจัยด้านกรดูแลทำความสะอาดฟันเทียมพบว่า
ผู้สูงอายุที่ใช้น้ำเปล่าล้างทำความสะอาดฟันเทียมและใช้เม็ดยูทำความสะอาดฟันเทียมมี
ความสัมพันธ์กับผลกระทบสุขภาพช่องปากและความพึงพอใจต่อฟันเทียมบนและล่างอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ $P - value \leq 0.034$ สำหรับผู้ที่แปรงฟันปลอมเป็นประจำไม่มีความสัมพันธ์กับ
ผลกระทบสุขภาพช่องปากและความพึงพอใจในฟันเทียมบนและล่าง และในผู้สูงอายุที่ใส่ฟันปลอม
ขณะนอนหลับมีความสัมพันธ์กับผลกระทบสุขภาพช่องปากและมีความพึงพอใจสูงในฟันเทียมบน
และล่าง พบว่าผู้ที่เคยใส่ฟันเทียมมาก่อนมีความสัมพันธ์กับผลกระทบสุขภาพช่องปากและมีความพึง
พอใจสูงในฟันเทียมบนและล่าง

สาขาวิชา.....การพัฒนาระบบสาธารณสุข

ลายมือชื่อนิสิต.....

ปีการศึกษา.....2552.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....

5179137053: MAJOR HEALTH SYSTEMS DEVELOPMENT

KEYWORDS: SATISFACTION/ COMPLETE DENTURES/ OHIP

JARINYA CHOMJAI: SATISFACTION OF THE ELDERLY AFTER COMPLETE DENTURES INSERTION ON UPPER AND LOWER ARCH AT JATURAPAKPIMAN DISTRICT, ROI ET PROVINCE, THAILAND. THESIS ADVISOR: ROBERT SEDGWICK CHAPMAN, M.D., 55 pp.

A cross-sectional descriptive study was conducted among 270 elderly patients who got complete dentures from Jaturapakpiman district hospital, Roi-et Province, Thailand. The study had 3 objectives: (1) To determine satisfaction of the elderly after complete denture insertion related to oral health impact profile (OHIP) and questions related to satisfaction of upper and lower denture; (2) To assess the oral hygiene behavior and denture care after the complete denture insertion; (3) To identify the factors associated with satisfaction and oral health impact after denture insertion. Dental nurses and interviewers were trained to administer the standardized questionnaire, Oral Health Impact Profile (OHIP) 14 questions and 14 questions related to satisfaction of upper and lower denture were use for measurement tool, Data collection was conducted in February and March 2010, by face-to-face questionnaire interviews. Frequencies, percentages, means and standard deviations were used to describe demographic data, oral hygienic behaviors and denture care. To assess associations between dependent and independent variables, Spearman correlation, Mann-Whitney U tests, and Kruskal-Wallis tests were used.

The average age was 71.55 years, 140 persons were male (51.9%). Married patients were 157 persons (58.1%). 69.3% were primary education. 80.0% of patients were in agriculture and their family income were less than 1,000 baht/month (64.8%), OHIP and satisfaction scores were positively and significantly correlated (Spearman $\rho = 0.669$, $p < 0.001$). Gender and educational level were generally statistically significantly associated with OHIP and satisfaction scored ($P < 0.05$), but directions of these associations were not regular. Whisky drinking was generally associated with lower scores; the opposite was true for carbonated beverage drinking. Smoking was consistently and significantly associated with lower scores. Using water to clean dentures was associated with lower scores. Removing and soaking dentures in water showed different directions of association with different scores. Unexpectedly, not removing dentures at bedtime was associated with higher satisfaction scores. Previous use of dentures was associated with higher satisfaction scores. Further research is needed to explain why some observed associations were not regular, or showed unexpected directions.

Recommendation in tooth loss protection for the elderly, oral health promotion and prevention, oral hygiene instruction and oral health education. And methods of denture care; handle dentures with great care to avoid accidentally dropping them, brush and rinse dentures daily, clean with a denture cleaner.

Field of Study : Health Systems Development

Student's Signature

Academic Year : 2009

Advisor's Signature